

Qrati speċjalizzati - Ġermanja

Izvorna jezična inaċċa ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inaċċu koju vidite.

Din it-taqsimha tagħtik informazzjoni dwar l-organizzazzjoni tal-qrati speċjalizzati fil-Ġermanja.

Qrati Speċjalizzati

Qrati tax-xogħol

Il-qrati tax-xogħol jitrattaw essenzjalment tilwim dwar il-liġi tax-xogħol li jirriżulta fir-relazzjonijiet kuntrattwali bejn l-impjegati u l-impjegaturi (liġi tax-xogħol individwali). Dawn il-qrati jitrattaw ukoll tilwim bejn il-partijiet għal ftehim kollettiv, bħat-trejdjunjins u l-assoċjazzjonijiet tal-impjegaturi (il-liġi tax-xogħol kollettiv), kif ukoll it-tilwim bejn impjegatur u kumitat ta' ħidma.

Il-qrati tax-xogħol (bħala ġurisdizzjonijiet tal-Istati Federali) huma Qrati Ġenerali. Il-kulleġġ ġudikanti tal-qorti tax-xogħol huwa t-Tribunal. Dan jiddeċiedi essenzjalment permezz ta' mħallef wieħed professjonali li jippresjedi u żewġ imħallfin lajċi, wieħed mill-qasam tal-impjegat u l-ieħor mill-qasam tal-impjegatur. Ċerti deċiżjonijiet li mhumiex parti mill-proċedimenti orali jittieħdu mill-imħallef li jippresjedi mingħajr l-intervent tal-imħallef lajċ.

Il-Qrati Superjuri tax-xogħol (*Landesarbeitsgerichte*) huma responsabbli għat-trattament tal-appelli u t-tilwim kontra s-sentenzi tal-qrati tax-xogħol. It-Tribunal huwa ugwalmment magħmul minn imħallef wieħed professjonali u żewġ imħallfin lajċi (wieħed li jirrappreżenta l-impjegat u l-ieħor l-impjegatur).

Id-deċiżjonijiet fl-Aħħar Istanza jittieħdu mill-[Qorti Federali tax-Xogħol](#) (*Bundesarbeitsgericht*). Is-Senat ta' din il-Qorti huwa magħmul minn imħallef li jippresjedi, żewġ imħallfin professjonali addizzjonali u żewġ imħallfin lajċi (wieħed li jirrappreżenta l-impjegat u l-ieħor l-impjegatur).

Qrati Amministrattivi

Tliet fergħat differenti tas-sistema tal-qorti huma responsabbli biex jeżaminaw id-deċiżjonijiet amministrattivi: il-qrati amministrattivi ġenerali, il-qrati soċjali u l-qrati finanzjarji. Il-qrati amministrattivi, soċjali u finanzjarji huma kkarakterizzati mill-fatt li huma obbligati li japplikaw il-prinċipju ex officio (bid-dritt tal-kariga). Għaldaqstant, il-qrati jridu jinvestigaw il-fatti tal-kawża fuq l-inizjattiva tagħhom stess (jiġifieri mhux wara talba minn waħda mill-partijiet, u mingħajr ma jintrabtu mal-evidenza li titressaq), u dan minħabba li l-eżattezza materjali tas-sentenza tal-kawża taffettwa l-interess pubbliku.

Qrati Amministrattivi Ġenerali

Il-Qrati Amministrattivi Ġenerali għandhom tliet livelli ta' Istanzi.

1. Fil-**Qorti Ġenerali** jinsabu l-Qrati Amministrattivi Reġjonali (*Verwaltungsgerichte*).
2. Fit-**Tieni Istanza** jinsabu l-Qrati Amministrattivi Superjuri għal kull Stat Federali, li jissejñu *Oberverwaltungsgerichte* (jew *Verwaltungsgerichtshof*).
3. Fl-**Aħħar Istanza** hemm il-[Qorti Federali Amministrattiva](#) (Bundesverwaltungsgericht).

Il-qrati amministrattivi reġjonali ġeneralment ikunu Qrati Ġenerali. Il-Qrati Amministrattivi Superjuri huma primarjament tribunali tal-appell, li jeżaminaw id-deċiżjonijiet tal-Qrati Ġenerali minn perspettiva legali u fattwali. Bi ftit eċċezzjonijiet, il-Qorti Amministrattiva Federali hija qorti tal-appell li teżamina l-punti ta' liġi biss (*Revisionsgericht*).

Fil-prinċipju, il-**ġurisdizzjoni amministrattiva ġenerali** hija responsabbli mit-tilwim kollu bejn l-amministrazzjonijiet u l-persuni privati dwar l-applikazzjoni korretta tal-liġijiet u tar-regolamenti amministrattivi. Madankollu minflok il-qrati amministrattivi, meta l-kawża tinvolvi l-partecipazzjoni tal-amministrazzjoni fl-ekonomija skont il-liġi ċivili (li tagħxi bħala negozju privat) u għat-tilwim kollu li

jirriżulta minn attivitajiet bħal dawn ir-responsabbiltà taqa' f'idejn il-qrati ordinarji. Barra minn hekk, it-tilwim li jiġi assenjat bil-liġi lill-qrati ordinarji, lill-qrati soċjali jew lill-ġurisdizzjoni finanzjarja jkun eżentat mill-ġurisdizzjoni amministrattiva ġenerali.

Fil-prinċipju, id-deċiżjonijiet fil-ġurisdizzjoni amministrattiva jittieħdu mit-tribunali. Il-qrati amministrattivi reġjonali huma magħmula minn tlitt imħallfin professjonali u minn żewġt imħallfin lajċi. Il-qorti amministrattiva superjuri ġeneralment tkun magħmula minn tlitt imħallfin professjonali. Il-Qorti Federali Amministrattiva tikkonsisti f'ħamest imħallfin professjonali. Madankollu, fil-qrati amministrattivi reġjonali, il-kawzi jistgħu jiġu rrinvijati quddiem imħallef individwali.

Qrati Soċjali

Il-**ġurisdizzjoni soċjali**, bħal dik amministrattiva, għandha tliet istanzi li jkopru diviżjoni xierqa tal-kompiti. Minbarra l-qorti soċjali reġjonali (*Sozialgericht*) (bħala Qorti Ġenerali), hemm qorti soċjali tal-Istat (*Landessozialgericht*) għal-Land f'kull Stat federali, qorti tal-appell u [Qorti Federali Soċjali](#) (*Bundessozialgericht*), li tagħmilha ta' qorti suprema tal-appell fuq punti ta' liġi (reviżjoni).

Il-qrati soċjali huma responsabbli prinċipalment biex jissimgħu tilwim fi kwistjonijiet tas-sigurtà soċjali (pensjonijiet, assigurazzjonijiet f'każijiet ta' inċidenti u ta' mard, u assigurazzjoni għal kura waqt il-konvalexxenza), tal-assigurazzjoni tal-qgħad u tal-għajnuna soċjali. Fil-ġurisdizzjoni soċjali wkoll, id-deċiżjonijiet jittieħdu, fil-prinċipju, mit-tribunali. Tribunal tal-qorti soċjali jkun magħmul minn imħallef professjonali wieħed u minn żewġt imħallfin lajċi. Il-qorti soċjali tal-Istat u l-qorti federali soċjali jikkonsistu fi tlitt imħallfin professjonali u f'żewġt imħallfin lajċi.

Qrati Finanzjarji

Il-ġurisdizzjoni fiskali tikkonsisti fil-qrati finanzjarji ġenerali u fil-[Qorti Federali tal-Finanzi](#) (*Bundesfinanzhof*), li tagħmilha ta' qorti suprema tal-appell biss rigward punti ta' liġi. Il-kompetenza tal-ġurisdizzjoni fiskali tkopri prinċipalment tilwim dwar imposti pubbliċi, taxxi u d-dwana. It-tribunali tal-qrati tal-finanzi huma magħmula minn tlitt imħallfin professjonali u minn żewġt imħallfin lajċi. Dawk tal-Qorti Federali tal-Finanzi huma magħmula minn ħamest imħallfin professjonali. Il-kawzi jistgħu jiġu rrinvijati quddiem imħallef individwali fil-qrati finanzjarji.

Qrati Speċjalizzati Oħra

Il-Qorti Federali Kostituzzjonali

Il-[Qorti Federali Kostituzzjonali](#) teżerċita ġurisdizzjoni rigward kwistjonijiet kostituzzjonali fuq il-livell federali. Id-deċiżjonijiet tagħha huma bbażati fuq il-liġi kostituzzjonali (Grundgesetz). L-ikbar numru ta' proċedimenti quddiem il-Qorti Federali Kostituzzjonali huma l-ilmenti kostituzzjonali. Dawn jiġu ppreżentati minn ċittadini li jsostnu li kien hemm ksur tad-drittijiet fundamentali tagħhom b'relazzjoni għal sentenzi, azzjonijiet tal-gvern jew atti legiżlattivi. Ilment kostituzzjonali huwa ġeneralment validu biss jekk il-proċedimenti fil-qrati kompetenti l-oħra kollha jkun sfaxxaw (jiġifieri d-deċiżjonijiet ittieħdu fl-Aħħar Istanza, jew eċċezzjonalment kien possibbli li jittressaq ilment kostituzzjonali direttament kontra att legiżlattivi).

Hemm diversi tipi oħrajn ta' proċedimenti. Dawn jinkludu, b'mod partikolari, l-istħarrig ġudizzjarju astratt u konkret tal-kostituzzjonalità tal-liġijiet, u proċeduri biex ikun ivverifikat jekk l-istituzzjonijiet kostituzzjonali federali rrispettawx il-limiti tal-kompetenza tagħhom. Ċerti deċiżjonijiet tal-Qorti Federali Kostituzzjonali jistgħu jakkwistaw forza legali. Il-qorti tikkonsisti f'żewġ senati, magħmula f'kull każ minn tmint imħallfin. Il-qorti tiddeċiedi fl-uffiċċji tal-imħallfin, b'kull wieħed ikun magħmul minn tlitt imħallfin, jew minn senat; fil-parti l-kbira mingħajr seduti orali.

Qrati Kostituzzjonali tal-Istat (*Landesverfassungsgerichte*)/Qrati Superjuri tal-Istat (*Staatsgerichtshof*)

Il-qrati kostituzzjonali tal-Istat jew il-qrati superjuri tal-Istat huma qrati kostituzzjonali tal-Istati Federali rispettivi (*Länder*). Huma jiddeċiedu prinċipalment dwar it-tilwim kostituzzjonali taħt il-liġi tal-Istat (*Landesrecht*), b'din tal-aħħar tirregola anki l-istabbiliment, l-amministrazzjoni u l-kompetenza tagħhom.

Holoq Relatati mas-Suġġett

[Qorti Federali tax-Xogħol](#)

[Qorti Federali Amministrattiva](#)

[Qorti Federali Soċjali](#)

[Qorti Federali Finanzjarja](#)

[Qorti Federali Kostituzzjonali](#)

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdañhal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhirx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 29/08/2019